

Kolonialismens sår

Abdulrazak Gurnah tilldelades Nobelpriset i litteratur 2021 med motiveringen: "För att kompromisslöst och med stor medkänsla ha genomlyst kolonialismens verkningar och flyktingens öde i klyftan mellan kulturer och kontinenter." Romanen *Vid havet* är en av hans mest hyllade och den fjärde som översatts till svenska.

Den enda afrikanske författare jag tidigare läst är Wole Soyinka, som fick Nobelpriset 1986, och hans roman *Aké – barndomsåren*. Man kan nog med fog påstå att jag är en "vanlig västerländsk inskränkt bokläsare". Men eventuella frågetecken blir utropstecken och jag blir trollbunden av författarens fantastiska språk och historieberättande.

Vid havet handlar om en äldre tanzansk man som kommer till Storbritannien för att söka asyl. Men det finns mycket oklarheter kring honom. Varför reser han under falskt namn? Varför låtsas han som han inte förstår engelska? Och är han egentligen inte för gammal för att bryta upp från sitt hemland för att starta ett nytt liv i ett främmande land på en annan kontinent?

Hur som helst får han till slut kontakt med Rachel, en snäll kvinna som jobbar med asylsökande. Hon hittar i sin tur Latif Mahmud i London, en man som kommer från samma område i Tanzania och som kan det lokala språket och känner till kulturen. Kanske han kan vara behjälplig för att mannen ska få den hjälp han behöver?

Ja, det visar sig att männen till och med känner varandra från sina tidigare liv, och mötet medför att deras historier berättas. Historier som innehåller både kärlek och svek, girighet och givmildhet, och många missförstånd. Och inte minst får jag lära mig mer om vilka sår den västerländska kolonialismen satt och fortfarande sätter i den afrikanska

kontinenten.

En mycket viktig bok i en tid då föraktet och intoleransen gentemot flyktingar växer sig starkare och starkare. Och jag kan inte annat än hålla med om att författaren förtjänar sitt Nobelpris.

Text: Peter Roth

Vid havet

Abdulrazak Gurnah

Översättare: Helena Hansson

Albert Bonniers förlag

The background of the cover is a detailed botanical illustration in shades of teal and dark green. It features various plants, including large, palm-like leaves at the top, a large, multi-lobed leaf in the center, and a complex, branching plant structure at the bottom. The overall style is reminiscent of a scientific or historical botanical drawing.

ABDULRAZAK GURNAH

CELANDERS FÖRLAG
ALBERT BONNIERS FÖRLAG

VID HAVET

THE
NOBEL
PRIZE
·
2021